חדא במקום תרתי. דהעמד ממון על חזקתו לא אמרינן דיהוו נמי הכא תרתי דבמקום חזקה דגופא חזקה דממונא לאו כלום היא: **עד שלא תתארס.** אבל היכא שהגיע עדים שראו בה עד שלא תתארס: **העמד הגוף על חזקתו ליכא למימר.** להודיע שלא היו בה בשעת קדושין דהא קיימי עדים: **והעמד ממון על חזקתו.** כי ליכא חזקה דגופא: **רב אשי אמר כו'.** מהדר נמי לאוקמה כולה כדכן גמליאל דחזקה דגופא עדיפא וריש"ל הכי לא מהניא חזקה דגופא לפי שאין הטענה שלה אלא של אביה שכתובת מירוסין לאב והוה ליה מנה לאבא בידך וגבי אב לא אמרינן בגוף שלה דתיהני חזקתה: **מודה ר"מ** גרסי' בתוספתא. אע"ג דאמר נכנסה לרשות הבעל על הבעל להביא ראיה מודה הוא במומין הראויין לבא עמה כו'. וקס"ד בכל מומין שיש לספק ולומר שמבית אביה באו: **שעל האב להביא ראיה.** ואע"פ שנכנסה לרשות הבעל: **מנה לי בידך הוא.** ונימא העמד הגוף על חזקתו: **ביאירים.** אלמא יתירה לליכא למימר לאחר מירוסין נולד: **ומשך בעל החמור את הפרה.** והחמור היה בבית בעליו ותנן בקדושין (דף כח.) כל הנעשה דמיס באחר כיון שזכה זה שמשך אחד מהם נתמייב חברו באונסי חליפין בכל מקום שהן: **עד שמת החמור.** זה אומר עד שלא משכה את פרתי מת ממורך ולך מת וזה אומר משמשכתי מת וכבר קנוי הוא לך: **ותנא תונא כלה.** תנא דמתני' דאיירי במומי כלה מסייע לי: **הי כלה.** הי מילתא דמתני' מסייעתא: **אילימא כלה בבית אביה.** ריש"ל דמתני' ב) שבאו לדין בעודה ארוסה דקתני האב צריך להביא ראיה וקבירא ליה לשמואל כר"מ דמוקי לה ג) בתרי תנאי ואפי' נכנסה לחופה אית ליה לתנא דרישא שהאב צריך להביא ראיה ואע"פ שלא נולד ספק בראשותו אלמא אינו גובה ממון מספק. והאי נמי לא יחזיק בפרת חבירו מספק ואף על גב שהספק בראשות חבירו נולד שהרי כבר נעשית משיכה מי

חדא במקום תרתי וחדא במקום תרתי לא אמרינן עד שלא תתארס העמד הגוף על חזקתו לא איכא למימר מאי איכא חזקה דאין אדם שותה בכוס אלא אם כן בודקו והאי ראה וניפיים הוא אדרבה חזקה אין אדם מיפיים במומין והעמד ממון על חזקתו **רב אשי אמר** רישא מנה לאבא בידך וסיפא מנה לי בידך איתיביה רב אחא בריה דרב אויא לרב אשי ב)א מודה ר"מ במומין הראויין לבא עמה מבית אביה שעל האב להביא ראיה ואמאי מנה לי בידך הוא הכא במאי עסקינן ב)ביתירת יתירת מאי ראיה מייתי ראיה דראה וניפיים הוא: א"ר יהודה אמר שמואל ג)המחליף פרה בחמור ומשך בעל החמור את הפרה ולא הספיק בעל הפרה למשוך את החמור עד שמת החמור על בעל החמור להביא ראיה שהיה חמורו קיים בשעת משיכת פרה ותנא תונא כלה הי כלה אילימא כלה

נתרוייהו בהדי הדדי לא מסייע ועוד יש לפרש דמשום הכי כי הוו תרוייהו בהדי הדדי עדיפי טעמי האשה משום דאפילו לא יהיה אלא אחד מהן אמת או חזקת הגוף או אין אדם שותה בכוס יש לה כתובה אבל בעל לא מיפטר אלא עד שיהו כל הטעמים שלו אמת אשה אחד מהם שקר מפסיד הבעל הילכך גריעי טעמי הבעל מטעמי האשה: **רישא** מנה **לאבא** בידך. לכאורה היה נראה לרבינו יצחק לפרש דטעמא משום דברי שלה לא מהני לאב דהוי כמנה לאחר בידך דאמרינן בש נוחלין (ב"ב קלה: ושם) דאינו נאמן גבי האומר זה אבי אינו נאמן דבעי לאוכוחי מהתם דברי ושמא לאו ברי עדיף ומשני שאני התם דכמנה לאחר בידך הוי ואע"ג

דהכא איכא נמי חזקת הגוף מ"מ לא מהני ליה דלא אמר רבן גמליאל דנאמנת אלא בברי ושמא כדאמרינן לעיל בריש פ"ב (דף טז.) וברי שלה לא מהני ליה כדפרישית ומיירי כגון שהאב טוען שמא דאי טוען ברי לא הוה צריך להביא ראיה סיפא מנה לי בידך ולגבי דידה מהני ברי דידה ואע"ג דקי"ל דברי ושמא לאו ברי עדיף הכא איכא ברי וחזקה וחזר בו רבינו יצחק דהא משמע מדקאמר על האב להביא ראיה שאינו עוטל בלא ראיה אפילו טוען ברי מדלא קאמר או שיאמר ברי לי ועוד דמשמע מהגיה דשמואל בסמוך דנכנסה לרשות הבעל דעל הבעל להביא ראיה אפי' טוען האב והבת שמא ואינו מטעם ברי ושמא אלא משום דנולד הספק ברשותו מדמייתי ופריך עלה מהגיה דמחט שנמצאת כו' דהגיה שמא ושמא הוא ואי משום ברי ושמא הוא לא הוה פריך מידי דמסתמא רב אשי לא פליג דשמואל דקיימא לן כוותיה ונראה לו פירוש הקונטרס עיקר דרישא מנה לאבא בידך ולא מהגיה חזקת האשה לגבי האב:

ומודה ר"מ לחכמים במומין הבאין בו'. להאי גירסא קשה דהשתא משמע דחכמים מייפין כח הבעל טפי מר"מ מדקאמר מודה ר"מ לחכמים דהכא יפה כח הבעל מכח האב אע"ג דבעלמא לא מייפה ר"מ כח הבעל כמו חכמים ובמתני' לא משמע הכי אלא ר"מ מייפה כח הבעל טפי מחכמים דאפי' מומין הנגדקים יכול לטעון וחכמים פליגי עליה על כן נראה כפירוש רבינו חננאל דגרים ומודים חכמים לר"מ ומיהו גם זה אינו מיושב דלא שייך מודה הואיל ולא פליגי בכה"ג ובקונטרס גרים ומודה ר' מאיר ומו לא וקשה מודה למאן: **ואמאי** מנה לי בידך הוא. תימה אמאי אקשי רב אשי טפי מלכל הני אמוראי דלעיל דלמ"ד תבראי הוה מצי לאקשויי מה חילוק יש בין בית אביה ובין בית בעלה ולמ"ד נמי כאן נמצאו כאן היו אמאי על האב להביא ראיה הא הוי חדא במקום תרתי ולא מצי למימר דס"ד דמקשן דראוין לבא עמה משמע שהם ישנים ויכיר שמומין אלו באו מזמן ארוך מקודם אירוסין ואיתרע חזקת הגוף לפיכך על האב להביא ראיה דא"כ מאי פריך לרב אשי הא רב אשי לא אמר שיהא נאמן אלא משום חזקה ומיהו יש לומר דלעולם ס"ל כאן נמצאו כאן היו ומיירי באותן מומין שאין הבעל יכול לידע אותם אפי' ע"י בדיקה כגון נכפה הקבוע לו זמן וריח הפה שיכולה לשמור עצמה שלא יכירו בה בני אדם שאע"פ שנכנסה לרשות הבעל על האב להביא ראיה דהשתא לא הוי חדא במקום תרתי לחזקה שאין שותה בכוס אא"כ בודקו ולאה ונתפייס ליכא למימר כיון דאין יכול לידע מומין אלו ע"י בדיקה קרובותיו ומיהו לא יתכן לפרש כן למאי דגרסינן בתוספתא במומין הראויין להיולד עמה בבית אביה: **על בעל החמור להביא ראיה.** אע"פ שהוא מוחזק וחזקת הגוף נמי מסייע ליה והוה לן לאוקמי החמור בחזקת שהיה קיים אלא טעמא דשמואל דמוקמינן לפרה בחזקת מרה קמא והא דפריך הש"ס בהשמואל (ב"מ ק. ושם) גבי המחליף פרה בחמור וילדה דיחלוקו וליחזי בראשותא דמאן קיימא וליהוי אידך המוציא מחבירו עליו הראיה אלמא לא מוקמינן אחזקת מרה קמא היכא דתפיס אידך התם פריך לפי המסקנא דהכא דלא קאי הכי ומיהו תימה למאי דסלקא דעתין השתא אמאי על בעל החמור להביא ראיה כיון שהוא מוחזק וגם איכא לאוקמי החמור בחזקת שהיה קיים והא שמואל גופיה אית ליה בריש המוכר פירות (ב"ב לב.) המוכר שור לחבירו ונמצא נגחן דאין המעות מוחזרין ולא מוקמינן להו בחזקת מרה קמא אלא אזלינן בתר חזקה דהשתא אע"ג דרובא מזכני לרידיא מסייע למרה קמא כ"ש הכא דאית לן למיזל בתר חזקה דהשתא דמסייע ליה חזקת הגוף וליכא למימר דהתם היינו טעמא דמדלא דק אם הוא נגחן אית לן למימר דלשמיטה זבניה דא"כ מה צריך למימר התם לשמואל כי אזלינן בתר רובא באיסורא בממונא לא אזלינן והא טעמא לא משום רובא הוא אלא משום דלא דק ועוד בפ' בית כור (שם קה. ושם) אמר שמואל כור בשלשים סאה בסלע אני מוכר לך ראשון ראשון קנה משום דמספקא ליה אי תפיס לשון ראשון או לשון אחרון ולוקמא בחזקת מרה קמא על כן נראה דטעמא דשמואל לאו משום חזקת מרה קמא אלא אית לן למימר כיון דאשתכח החמור דמת כי היכי דעכשיו הוא מת כן יש לנו להחזיקו שהיה מת גם קודם ודמיא להא דאמר בנדה (דף ל.) דכל הטומאות כשעת מציאתן ודוקא גבי מיתת חמור וגבי מוס וגבי מחט שנמצאת בעודי בית הכוסות אית לן למימר הכי והא דכלה בבית אביה דמיא על הבעל להביא ראיה משום דכי אמרינן נמי כמו שאנו מוצאין

מוס

ב) [מוספתא פ"ז ע"ש], ג) [לעיל עה.], ג) [לעיל עה.];

עין משפט נר מצוה

נה א ב מיי' פכ"ה מהל' אישות הל"ד טוש"ע אה"ע סי' קיז סעיף ז: נו ג מיי' פ"ב מהלכות מכירה הלי"ד סמג עשין פב טוש"ע חו"מ סי' רכד סעיף ח:

תוספות רי"ד

ר"א אמר רישא מנה לאבא בידך סיפא מנה לי בידך פי' ר"א נמי אוקמיה כר"ש ורישא דאמרי' בעל מהימן משום דהו"ל מנה לאבא בידך שהוא טענת שמא שהאב טוען להוציא הכתובה בשבילו והיא טוענת שמא שאינו ברור מתי נולדו בה המומין הללו. והילכך לא מהני חזקה דגופה כגון שטענה האשה שהיא טוענת ברי ויזכה בכתובה לעצמו דהיכא מהניא ומפקינו' בה ממונא ה"מ למאן דאית ליה חזקה דגופיה אבל חזקה דגופא דאשה לא מהני ליה חזקה לדיליה לאפיק ממונא מחזקה אבל אילו הות [טוענת] כנגדו דכתובתה לעצמה ה"נ אשה מהימנא ואע"פ שלא נכנסה לרשות הבעל ולא אמרינן כאן נמצא וכאן היו ולר"א האשה נאמנת וקי"ל הל' כר"א דהוא בתרא. אמר ר"י א"ש המחליף פרה בחמור ומשך בעל החמור את הפרה ולא הספיק בעל הפרה למשוך את החמור עד שמת. על בעל החמור להביא ראיה שהי' חמורו קיים בעת משיכת הפרה ותנא תונא כלה. פי' בעל החמור משך את הפרה והחמור היה בביתו ותנן בספ"ק דקידושין כל הנעשה דמים באחר כיון שזכה זה נתחייב זה בחליפין פי' כיון שמשך א' מהן נתחייב חבירו באונס חליפיו בכ"מ שהן ועכשיו נמי משעה שמשך את הפרה קם החמור ברשות בעל הפרה ואם מת לאחר משיכת הפרה לעצמו מת ואע"פ שהחמור בבית בעליו עומד וכשנמצא מת לא ידענו מתי מת זה אומר עד שלא משכת פרתי מת וברשותך מת. וזה אומר לאחר שמשכתי פרתך מת וברשותך מת אמר שמואל שעל בעל החמור להביא ראיה שהיה חמורו קיים בעת משיכת הפרה ואם לא ימצא ראיה יחזור פרה לבעלה. ומסתייע ממתני' דכלה ואמרי' הי כלה אי לימא כלה בבית אביה וכו'

עו: המדיר פרק שביעי כתובות

מוס עמה כן היה קודם כניסה אכתי איכא למימר דמשנתארסה נולד בה מוס והילכך אית לה כתובה דכולי האי לא אמרינן דקודם לירושין דהיינו קודם ב' רשויות היה בה מוס ע"י מה שאנו מוצאין עתה אבל בבית אביה אימר קודם לכניסת רשות זה היה כמו שהוא ואין נראה לדוקא משום חומרא דקדושין הוא דאמר כל העומדות בשעת מציאתן וע"ק דאמר שמואל בפ' בתרא דקדושין (דף עט.) קדשה אביה בדרך וקדשה עצמה בעיר והרי היא בוגרת לפנינו מוקמין לקדושי שניהן ולא אמרינן כמו שהיא בוגרת עתה כן היתה קודם קדושין ואיכא למימר דהתם משום חומרא דאמת אית דהא מייתי עלה פלוגתא דרבי יעקב ורבי נתן דגבי ממון ונראה לריב"ל דדוקא הכא שמחזיק עצמו מסופק בפרה ואין לו שום טענה ברורה והויא חזקתו כמאן דליתא הוא לאזלינן בתר חזקה דמרה קמא ודמי לתקפו כהן (ב"מ דף ו:) דמוציאין מידו אבל במכר שור לחברו ומגא נגחן כיון דגברא זכין להכי ולהכי יש לו לטעון למחזיק לשחיטה מכרתיו לך ואם איתא דלרידיה קבעית ליה הוה לך לפרושי וכיון דיש לו טענה ודאית אהני ליה חזקתו וכן בהיא דכור בשלשים סלה בסלע אני מוכר לך יש לו לטעון לך אמרת שתי הלשונות שבאיזו שאתה לתפוס וכיון שהוא מוחזק אין להוציא ממון מחזקתו כיון שיש לו טענה ופ"ז לא מ"ש פי' הקונטרס דבסמוך כמו שאפרש: **כלה בבית אביה** ולקדושין. מה שפ"ה דס"ל כמ"ד תנרא מי ששנה זו לא שנה זו לא נהירא דהיכי מוקי לה כלה בבית אביה ולקדושין דהיינו כרבי יהושע אימור דלא"ר יהושע לא מהניא חזקת הגוף ה"מ לאפוקי ממונא לאוקמי ממונא מי אמר ועוד מקשה ר"ת לדעיל מוכחינן דאזיל ר' יהושע בתר חזקת גופא היכא דליכא חזקת ממונא וכל שכן הכא דחזקת ממונא מסייע לחזקת הגוף דאזיל ר' יהושע בתרה ועוד דהא שמואל גופיה פסיק בפ"ק (דף יב:) הלכה כר"ג ועוד מאי פריך מהניא דמתני בעובדי בית הכוסות לימא דהניא כר"ג ואיתו כר' יהושע ונראה לפרש דשמואל כרב אשי וליף השתא מכלה בבית אביה ולקדושין דכי היכי דהתם אע"ג דאב מוחזק צריך להביא ראיה דחזקת הגוף דידה לא מהני אב"ג הכא על בעל החמור להביא ראיה אע"פ שהוא מוחזק דחזקת החמור לא מהני לגבי דידיה והשתא לא מפליג מידי בין שנולד בפסק ברשותו ללא נולד ברשותו אבל כרבא דאמר כאן נמצאו כאן היו ליכא לאוקמא דשאני התם דאיתרע חזקת רשות האב אבל הכא לא איתרע חזקת רשות בעל החמור אלא אדרבה איתרע רשות בעל הפרה: **כל** שנולד בפסק **ברשותו עליו להביא ראיה.** ואוקי לכלה דמתני' כרבא ואפילו הוא מוחזק אותו שנולד ברשותו עליו להביא ראיה כדפריך מהניא דמתני דלייתי טבא ראיה אע"ג דלא יהיב דמי והוא מוחזק וא"ת מהא דפריך בהשואל (ב"מ דף ק.) גבי מחליף פרה בחמור וילדה וניחזי ברשותא דמאן קיימא וניהוי אידך המע"ה משמע דאי הוי ברשות בעל החמור על בעל הפרה להביא ראיה ואמאי והלא (א) נולד בפסק ברשותו ואחר שמשך בעל הפרה את החמור נודע שילדה הפרה וצריך לחלק בין בפסק שנולד לטיבותא כי התם לפסק שנולד לגריעותא כי הכא: **ותנא** תונא בלה. היינו כלה בבית אביה דכי היכי דמוקמינן לה בחזקת שלימה והשתא הוא דאתא מוס אע"פ שמוחזק הכא נמי אוקי החמור בחזקת שהיא קיימת והשתא היא מתה: אבל

מי דמי התם. דין הוא שצריך להביא ראיה שהרי הוא המוציא מחברו הלכך מייתי ראיה ומפיק ממונא ומשם אתה בא ללמוד את זה שמוחזק בפרה זו ועומד ואתה אומר נייתי ראיה ונוקים ממון שבידו: **כלה בבית אביה** מי דמי התם מייתי אב ראיה ומפיק הכא מייתי בעל החמור ראיה ומוקים א"ר אבא כלה בבית חמיה ואכתי לא דמי התם בעל מייתי ראיה ומרע ליה לחזקיה דאב הכא בעל החמור מייתי ראיה ומוקים חזקיה בידיה אמר רב נחמן בר יצחק כלה בבית אביה ולקדושין ולא תימא [6]אליבא דמ"ד קדושין לאו [1]לטיבועין ניתנו אלא אפילו למ"ד [2]קדושין לטיבועין ניתנו הני מילי קידושי ודאי [3]אבל קידושי טעות אי מייתי ראיה אין אי לא לא מיתיבי [4]מחט שנמצאת בעובי בית הכוסות מצד אחד כשרה משני צדדין טריפה נמצא עליה קורט דם בידוע שהוא לפני שחיטה לא נמצא עליה קורט דם בידוע שהוא לאחר שחיטה הוגלד פי המכה בידוע ששלשה ימים קודם שחיטה לא הוגלד פי המכה המוציא מחבירו עליו הראיה ואי יהיב טבח דמי בעי לאיתויי ראיה ומפיק ואמאי בעל בהמה לייתי ראיה ונוקים בדלא יהיב טבחא דמי מאי פסקא [5]אלא כי אתא רמי בר יחזקאל אמר לא תצייתינהו להני כללי דכייל יהודה אחי משמיה דשמואל הכי אמר שמואל [7]כל שנולד ספק ברשותו עליו הראיה ותנא תונא כלה מיתיבי מחט שנמצאת בעובי בית הכוסות כו' ואי דלא יהיב טבח דמי בעל בהמה בעי לאיתויי ראיה ומפיק ואמאי ספיקא ברשות טבח איתיילד דיהיב טבח דמי ומאי פסקא סתמא דמילתא כמה דלא יהיב איניש זוזי לא יהיב איניש חיותא: וחכמים אומרים בד"א במומין שבסתר: אמר רב נחמן ונכפה

כלה בבית אביה מי דמי התם מייתי אב ראיה ומפיק הכא מייתי בעל החמור ראיה ומוקים א"ר אבא כלה בבית חמיה ואכתי לא דמי התם בעל מייתי ראיה ומרע ליה לחזקיה דאב הכא בעל החמור מייתי ראיה ומוקים חזקיה בידיה אמר רב נחמן בר יצחק כלה בבית אביה ולקדושין ולא תימא [6]אליבא דמ"ד קדושין לאו [1]לטיבועין ניתנו אלא אפילו למ"ד [2]קדושין לטיבועין ניתנו הני מילי קידושי ודאי [3]אבל קידושי טעות אי מייתי ראיה אין אי לא לא מיתיבי [4]מחט שנמצאת בעובי בית הכוסות מצד אחד כשרה משני צדדין טריפה נמצא עליה קורט דם בידוע שהוא לפני שחיטה לא נמצא עליה קורט דם בידוע שהוא לאחר שחיטה הוגלד פי המכה בידוע ששלשה ימים קודם שחיטה לא הוגלד פי המכה המוציא מחבירו עליו הראיה ואי יהיב טבח דמי בעי לאיתויי ראיה ומפיק ואמאי בעל בהמה לייתי ראיה ונוקים בדלא יהיב טבחא דמי מאי פסקא [5]אלא כי אתא רמי בר יחזקאל אמר לא תצייתינהו להני כללי דכייל יהודה אחי משמיה דשמואל הכי אמר שמואל [7]כל שנולד ספק ברשותו עליו הראיה ותנא תונא כלה מיתיבי מחט שנמצאת בעובי בית הכוסות כו' ואי דלא יהיב טבח דמי בעל בהמה בעי לאיתויי ראיה ומפיק ואמאי בעל בהמה לייתי ראיה ונוקים בדלא יהיב טבחא דמי מאי פסקא [5]אלא כי אתא רמי בר יחזקאל אמר לא תצייתינהו להני כללי דכייל יהודה אחי משמיה דשמואל הכי אמר שמואל [7]כל שנולד ספק ברשותו עליו הראיה ותנא תונא כלה מיתיבי מחט שנמצאת בעובי בית הכוסות כו' ואי דלא יהיב טבח דמי ומאי פסקא סתמא דמילתא כמה דלא יהיב איניש זוזי לא יהיב איניש חיותא: וחכמים אומרים בד"א במומין שבסתר: אמר רב נחמן ונכפה

אבל

אשי דכלהו מודו דאב צריך להביא ראיה וכיון דאב צריך להביא ראיה לר"ש במה שרוצה להוציא ל"ש כמה שתפש מחבירו ה"נ בבעל חמור כיון דעליו להביא ראיה אפי' לר"ג כדפרישית ה"נ ל"ש להוציא אם מכר לו בקנין ונתחייב לו המנה ול"ש במה שתפש עליו להביא ראיה ולהחזיקו בידו דל"ש להחזיק דבר הידוע לחבירו ל"ש להוציא מחבירו דין א' להן להביא ראיה: ואוהבינן ליה מאי דתניא מחט שנמצאת בעובי בית הכוסות מצד א' כשרה מב' צדדים טרפה. פי' מקום יש בראש הכרס סמוך ל"המסס ונקרא בית הכוסות מפני שנעשה כענין כוסות ומים ובלע"ז [8]רובלין ונמצא מחט תחובה באותו העובי ומתוך עביו אפשר לה שלא נקבתו כולו אם היתה מצד א' שאין המחט נראה אלא מבפנים כשרה שצד החיצון מיגין אבל אם ניקבה שני הצדדים טרפה. נמצא עליה קורט דם בידוע שהוא לפני שחיטה לא נמצא עליה קורט דם בידוע שלאחר שחיטה הוא. הוגלד פי המכה בידוע שהוא ג' ימים קודם השחיטה לא הוגלד פי המכה המע"ה פי' אם נמצא שם גלד בדור לגו שהטריפה ג' ימים לפני שחיטה לכל הפחות שאין גלד פחות מג' ימים ואם מכרה לו בתוך ג' ימים המקח טעות ואם

מי דמי התם אבל אתא רבי יוחנן ואמר אפילו הכא בבעל חמור דתפיש בפרה דעומד ובעל הפרה בא להוציא מבעל החמור. והדין היה שבעל הפרה יביא ראיה שהוא המוציא מחבירו אם"ה אתא שמואל לאשמועינן שעל בעל החמור להביא ראיה שאימת אנו אומרים המע"ה כשאדם מוחזק ברבר והבל יודעין בבירור שהוא מוחזק בה ואחר בא ונערער עליו להוציאו מידו שם אנו אומרים המע"ה. אבל הכא שבעל החמור אינו מוחזק בפרה בודאי אלא מהחילת חזקתו בפרה בספק היתה וכיון שהיתה בספק ולא נתברהה חזקתו אינו יכול להחזיק בה עד שיביא ראיה שהי' החמור בשעת משיכת הפרה [6]) ודין הוא שאני אומר שאע"פ שהוא מפיק במה שהוא ידוע שהיה משל חבירו שאלו להביא שנאו התנא במתני' דכלה ובעי הי כלה אי לימא כלה בבית אביה לא דמי דהתם מייתי ראיה ומפיק ראת אמרת אע"ג דתפיש צריך להביא ראיה להחזיקו בידו. א"ר אבהו כלה בבית חמיה דאע"ג דבעל תפוס ועומד צריך להביא ראיה שעד שלא תתארס היה בה מומין הללו והיה מקחו מקח טעות ואי לא מייתי ראיה מפקינן מיניה והכי נמי בעל חמור ואקשי' ואכתי לא דמי דהתם דין הוא שיביא בעל ראיה ואע"פ שהוא

1) נראה לל"ל ודין זה שאני אומר שאע"פ שהוא תפוס נמה שהוא ידוע שהיה משל חבירו עליו להביא ראיה שאתו התנא וכו'. 2) אולי ל"ל ולא מייתי ראיה מכתובה אלא מדמלכין.

תוספות רי"ד

מי דמי התם אב מביא ראיה ומפיק הכא בעל החמור מייתי ראיה ומוקים אלא כלה בבית חמיה ואכתי מי דמי התם בעל מייתי ראיה ומרע לחזקה דגופא הכא בעל החמור מייתי ראיה ומוקים אלא אר"נ כלה בבית אביה ולקדושין. המורה סובר דפליגי ר"ג ור"י בהא אמרה מילתא דלבעל החמור איכא חזקה דגופא דאוקי חמרא אחזקתה ותי הוה בשעת משיכה ולבעל הפרה איכא חזקה דממונא. ור"י א"ש על בעל החמור להביא ראיה כר"י ס"ל ופי' ריש"א דמתני' סייע' שמטיל הבאת ראיה על האב אע"פ שחזקת הגוף אצלו וכו"א וא"כ ר"י הוא. וכסיפא נמי פליג להטיל ראיה על האב ואע"פ שלא נולד ס' ברשותו והיא קשה היכי מוקמינן סוגיא דשמעתא דשמואל כר"א ומר' יהושע מייתי סייעתא והא שמואל אמר בפ"ק הל' כר"א אה"נ וכמסקנא מוקמינן דלא אמרה שמואל להא הכי. וקשה לי לפירושו טובא דהא דר"י א"ש בפ"ק ס"ל כר"ג והכא ס"ל כר"י ולא אשכחן דהדר איהו במסקנא אלא רמי כר יחזקאל פליג עלויה ואמר לא תצייתו ליה אבל איהו לא הדר ביה ואכתי ק' דידיה אדידיה ותו דלא שייכא פלוגתא דר"ג הכא כלל אלא מודה לר"י בהא דאוקי ממונא בחזקת מריה ולא אזיל בתר חזקה דגופא אלא המע"ה דהכי אמרי' בפ"ק דדרמנן דר"ג אדר"ג מאלמנות עיסה אלא אמר רבה דר"ג אדר"ג לא ק' התם ברי הכא שמא ואמר הילכך לר"ג (ליתן) [אלים] ליה ברי דאפי' בחד ספיקא מכשר קיל ליה שמא דאפילו בספק ספיקא פוסל אלמא בטענות שמא לא אזיל ר"ג בתר חזקה דגופא אלא בדאיכא טענת ברי ואע"ג דלא קיימא באפה חזקה דממונא דקאי באפה ובעל חמור לא טעין טענות ברי דמאי ידע אימת מת חמרא ומודה ר"ג דלא אזיל בתר חזקה דגופא אלא המע"ה ומילתא דרב ושמואל אליבא דב"ע איתא וכן בדין זה וכן בדין מחט שנמצאת בעובי בית הכוסות לא פליגי ר"ג ור"י דבין דלא טעין ולא טענינן ליה שמא לא אזלינן בתר חזקה דגופא אלא בתר חזקה דממונא והמע"ה וכן נראה פתרון שיטה זו. אר"י א"ש המחליף וכו'. פי' לא מכעי' אם לא תפש בעל המחמר אם הפרה כגון שמכר לו חמורו במנה ומפני שלא היה בפניו שימשכנו הלוקח תפש לו קנין מלוה בכ"מ שהוא והוא יתחייב ליתן לו המנה. נמצא החמור מת ואין ידוע אם קודם תפישת הקנין מת ואין הלוקח חייב לו המנה לבעל החמור או לאחריו מת וברשות הלוקח מת וחייב לתת לו המנה דאמרי' המע"ה דלא אזלינן בתר חזקה דגופא היכא דטעין שמא אפילו הכא דבעל חמור תפיש בפרה דעומד ובעל הפרה בא להוציא מבעל החמור. והדין היה שבעל הפרה יביא ראיה שהוא המוציא מחבירו אם"ה אתא שמואל לאשמועינן שעל בעל החמור להביא ראיה שאימת אנו אומרים המע"ה כשאדם מוחזק ברבר והבל יודעין בבירור שהוא מוחזק בה ואחר בא ונערער עליו להוציאו מידו שם אנו אומרים המע"ה. אבל הכא שבעל החמור אינו מוחזק בפרה בודאי אלא מהחילת חזקתו בפרה בספק היתה וכיון שהיתה בספק ולא נתברהה חזקתו אינו יכול להחזיק בה עד שיביא ראיה שהי' החמור בשעת משיכת הפרה [6]) ודין הוא שאני אומר שאע"פ שהוא מפיק במה שהוא ידוע שהיה משל חבירו שאלו להביא שנאו התנא במתני' דכלה ובעי הי כלה אי לימא כלה בבית אביה לא דמי דהתם מייתי ראיה ומפיק ראת אמרת אע"ג דתפיש צריך להביא ראיה להחזיקו בידו. א"ר אבהו כלה בבית חמיה דאע"ג דבעל תפוס ועומד צריך להביא ראיה שעד שלא תתארס היה בה מומין הללו והיה מקחו מקח טעות ואי לא מייתי ראיה מפקינן מיניה והכי נמי בעל חמור ואקשי' ואכתי לא דמי דהתם דין הוא שיביא בעל ראיה ואע"פ שהוא

גליון הש"ס

גמ' אלא כי אתא רמי בר יחזקאל. לעיל כא ע"ל ותף ס ע"ל ומולין מד ע"ל:

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה כל וכו' דאי הוי בכשות בעל החמור על בעל הפרה להניא ראיה ואמאי יהבלא לא נולד ספק ברשותו דאחר בע"ל:

לעזי רש"י

רדובוליי"ן (רובלי"ן). קפל בקיבה השניה של מעלי גירה.

מוסף רש"י

בידוע שלפני שחיטה. וטלפה (מולין (א.)). הוגלד פי המכה. קרוסע"ל. בידוע ששלשה ימים קודם שחיטה. ואם לקחה טנא זה מתוך שלשה ימים הוי מקח טעות ולריך המוכר להחזיר לו מעותיו (שם). לא הוגלד פי המכה. איכא לספוקי אי קודם מקח הוי אם לאחר מקח הוי, ועל הטנא להביא ראיה שהוא מוליא מתכרו דמסתמא כל כמה דלא יהיב זוזי לא יהבי ליה חיותא ועליו להביא ראיה שקודם מקח הוה, דמספיקא לא מפקינן ממונא מחזקיה (שם).

תוספות רי"ד (המשך)

מוחזק בממונא חזקה ודאית משום דאיכא לאשה חזקה דגופא וטוענת טענת ודאי ומשום דאזל' בתר חזקה דגופא מצרכי' לבעל לבהיא ראיה אבל הכא חזקת הגוף שלו בעל החמור הוא ראי בתר חזקה דגופיה הוה בעי' למיזל לא מביא השתא דהוא בעל בעל החמור הוא ראי בתר חזקה דגופא מצרכי' לבעל לבהיא ראיה אבל הכא חזקת הגוף שלו בעל החמור הוא ראי בתר חזקה דגופיה הוה בעי' למיזל לא מביא השתא דהוא בעל בעל החמור הוא ראי בתר חזקה דגופא אלא [אפילו] אם לא היה תפוש כגון שנתחייב לו הלוקח מנה כדפרשתי לעיל היה מצרכי' ראיה ללוקח ואי לא מייתי ראיה הוה מפקינא מיניה דלוקחים ויהבינן ליה לבעל החמור אלא לא אזלינן בתר חזקה דגופא משום דטעין טענת שמא והלכך על בעל החמור להביא ראיה ולהחזיק מה שתפוש בידו ואתא ר"נ ב"י ואמר כלה בבית אביה ולקדושין (רישא) פי' לעולם מרישא מתני' מסתייע [3]) ולא מדמצריך ליה ראיה להחזיקו הקידושין בידו שאע"פ שהוא תפוש בהן כיון שהקדושין הללו היו יודעים לבעל מקודם לכן עליו להביא ראיה דכיון שעל האב להביא ראיה להחזיק הקדושין בידו ה"נ כיון שעל בעל החמור להביא ראיה להוציא מנה מלוקח אילו הי' בענין שכתבתי ואין חזקת הגוף מועלת לו כלום משום דטעין טענת שמא כדפרשינן ה"נ בפרה אע"פ שתפוש בה כיון שהדבר ידוע כי של חבירו היתה עליו להביא ראיה ולהחזיקה בידה ומה שמסתייע מכלה דרישא אתא בין לר"א בין לרבה בין לרב

מסורת הש"ס

6) ב"ב קמה., 3) פי' ענין טביעה ומצדון, 3) מולין נ: ע"ש, 4) [לעיל עה.], 5) [לעיל עה.], 6) [לעיל עה.], 1) [ל"ל בעל הפרה על בעל החמור להביא ראיה], 1) [ל"ל לאחר].

המדיר פרק שביעי כתובות עז.

נכפה. חולי שממנו נופל לארץ ויש לו זמן לבא: **כמומין שנכסר דמי.** לפי שנזהרת ביום זמנה מלגלות בין הבריות: **מתני' מומין גדולים.** מפרש בגמרא: **גמ' גולדו.** משנאמר: **ומי אמר ר' יוחנן סבי.** דהלכה כרבן שמעון בהא לחודא והא בכל מקום שנה קאמר: **ערב וידן וראיה אחרונה.** ערב כגון פסוט[ב]. לילן במי שאחזו קורדיקוס[ג]. ראיה אחרונה בנהרדעי בפרק זה בורר[ד]) ובשמי ראיות נחלק הלכה כמותו בראשונה ולא באחרונה אמרו לו הבא ראיה אמר אין לי ראיה כו': **מתני' בעל פוליפוס.** מפרש בגמ': **המקמץ והמלרף נחשת.** מפרש בגמ'. וכולן מפני שאומנות מפרשת היא: **שממקאו.** לשון המק בשרו (זכריה יד): **גמ' לא פסק פומיה.** סימנא דשמואל ריח הפה אמר: **לא פסק פומיה מכולי פירקין.** תמיד היה שגור בפיו: **היקשי לך מתני'.** דקא חשיב להו בתרין: [ו]**מקמץ נופח כלכים.** לא ידעתי [ז]מה נורך בה אבל באשכנז ראיתי שעורין בהם הכנדים לפני כנסון יום טו יומים: **בשלמא מתני' לא קשיא.** אבריתא דאיכא למימר האי דחשיב ליה בתרי הכי קאמר אחד בורסי קטן דהיינו מקמץ ואחד בורסי גדול: **בורסי קטן.** שהוא עני ויש לו עורות מעט: הכי גרסינן **הנאי היא דתניא מקמץ זה בורסקי ויש אומרים זה המקמץ נופח כלכים** והכי גרסי' לה בתוספתא. והא דרבי יוסי ברבי יהודה מלתא אחריתי קאמר ושם היא שנויה: **חשלין דודי.** מחשלין ומרדדין נחשת ועושין ממנו יורות ומסריא הוא: **מעיקרו.** ממקום מוצאו מן הארץ: **אכסוהו שערי.** האכילוהו שעורים כבהמה. כל הנאכל שלא כדרכו קרי ליה כוסס: **וקאמר לה.** להא מילתא דרב: **משמיה דר' יוחנן.** לאיסו ממי כדב סכילא ליה: **אין מעשן.** אין כופין להוציא: **אין כופין.** דלא כפינן אפרייה ורביה: **ואלו שכופין.** הני אין אפרייה ורביה לא: **בשלמא לרב אסי.** לא תקשי הא דלא חשיב פסולות במתניתין דאיכא לשנויי: **דרבנן קפני.** הנך דאיסורא דידהו לא כתיבא באורייתא: **ליפני נפש אשה ושהה בו.** דמלאורייתא לא מיחייב לאפוקה דאפשר ליקח לו אשה אחרת אלא אבל מדרבנן קאמר דכל כמה דאיתא להא גביה לא נסיב אחריתי: **הא במילי.** אפרייה ורביה במילי מייסרינן בשוטי לא דלינן ליה אבל הנך בשוטי ממי דלינן ליה שלי אפשר לה לנקבל:

אבל במומין גדולים כופין אותו להוציא. גבי איש ליכא למימר דנסתפקה שדה של אשה דאיש אינו שדה של אשתו כדפרישי' בריש מכילתין (דף ב: ד"ה מליא): **כופין** אותו להוציא. נראה לר"י דיוליא ויתן כתובה אע"פ שמגרשה בעל כרחו כמו בנאשה מחמת טענה דמשמע בסוף הבא על יבמתו (יבמות פה:) דנותן כתובה אע"פ שמגרשה בעל כרחו ובתוספתא קתני בהדיא אמומין דהכא יוליא ויתן כתובה: **סבורה הייתי שאני יבולה לקבל.**

קלא תימה דאשה כן כל אשה תעריס ותשאנו כדי שיתן לה כתובה שתאמר אייי יכולה לקבל ויגרשנה ושמא במקום שיש אשה ערמה אין לה כתובה: **אלא** לרב יהודה קשיא. תימה דאמאי לא משני דהא דאמר רב יהודה (אמר שמואל) המקמץ נופח כלכים היינו בורסי קטן דנפרק מי שמתו (נרכות כה.) משמע דאיכא נופח כלכים בעיבוד עורות דתניא התם לא יקרא אדם כלכים אמא לא כנגד נופח אדם כו' בזמן שנתן לתוכן עורות: **ליתני נשא אשה ושהה עמה עשר שנים.** ות"ת דתקשי ליה בריתא דשלהי הבא על יבמתו (יבמות סד.) דתניא נשא אשה ושהה עמה עשר שנים ולא ילדה אינו רשאי לבעל ויוליא ויתן כתובה ונראה לפרש לשון יוליא לא משמע כפייה אלא בדבר שמתנהג עם האשה אלא כדין אבל התם דקתני יוליא משום ביטול פריה ורביה לא משמע דכופין:

הדרן עלך המדיר

[א]ונכפה כמומין שבסתר דמי והני מילי דקביע ליה זמן אבל לא קביע ליה כמומין שבגלוי דמי: **מתני'** [ב]האיש שנולדו בו מומין אין כופין אותו להוציא אמר רשב"ג בד"א במומין הקטנים אבל במומין הגדולים כופין אותו להוציא: **גמ'** רב יהודה תני נולדו חייא בר רב תני היו מ"ד נולדו כ"ש היו דקסברה וקיבלה מאן דאמר היו אבל נולדו לא תנן אמר רבן שמעון בן גמליאל בד"א במומין קטנים אבל במומין גדולים כופין אותו להוציא בשלמא למ"ד נולדו היינו דשאני בין גדולים לקטנים אלא למ"ד היו מה לי גדולים מה לי קטנים הא סברה וקיבלה כסבורה היא שיכולה לקבל ועכשיו אין יכולה לקבל [ג] ואלו הן מומין גדולים פירש רשב"ג [ד][כגון] ניסמית עינו נקטעה ידו ונשברה רגלו אתמר ר' אבא בר יעקב אמר ר' יוחנן הלכה כרשב"ג [ה]רבא אמר רב נחמן הלכה כדברי חכמים ומי א"ר יוחנן הכי והא [ו]אמר רבה בר בר חנה א"ר יוחנן בכל מקום ששנה רשב"ג במשנתנו הלכה כמותו חוץ מערב וצידן וראיה אחרונה [ז]אמוראי נינהו ואליבא דרבי יוחנן: **מתני'** [ח]ד[ואלו שכופין אותו להוציא מוכה שחין ובעל פוליפוס והמקמץ והמצרף נחושת והבורסי בין שהיו עד שלא נישאו ובין משנישאו נולדו ועל כולן אמר רבי מאיר אע"פ שהתנה עמה יכולה היא שתאמר סבורה הייתי שאני יכולה לקבל ועכשיו איני יכולה לקבל [ט]וחכ"א מקבלת היא על כרחה חוץ ממוכה שחין מפני שממקתו מעשה בצידון בבורסי אחד שמת והיה לו אח בורסי [י]אמרו חכמים יכולה היא שתאמר לאחיך הייתי יכולה לקבל ולך איני יכולה לקבל: **גמ'** מאי בעל פוליפוס אמר רב יהודה אמר שמואל ריח החוטם במתניתא תנא [יא]ריח הפה רב אסי מתני איפכא ומנח בה סימנא שמואל לא פסיק פומיה מכוליה פירקין: והמקמץ: מאי מקמץ אמר רב יהודה זה המקבץ צואת כלבים מיתיבי [יב]מקמץ זה בורסי ולטעמיך תיקשי לך מתניתין המקמץ והמצרף נחושת והבורסי בשלמא מתניתין לא קשיא כאן בבורסי גדול כאן בבורסי קטן אלא לרב יהודה קשיא תנאי היא דתניא מקמץ זה בורסי ויש אומרים זה המקמץ צואת כלבים: והמצרף נחושת והבורסי: מאי מצרף נחושת [יג]רב אשי אמר חשלי דודי רבה בר בר חנה אמר זה המחתך נחושת מעיקרו תניא כוותיה דרבה בר בר חנה איזהו מצרף זה המחתך נחושת מעיקרו [יד]אמר רב האומר איני זן ואיני מפרנס יוציא ויתן כתובה אזל ר' אלעזר אמרה לשמעתא קמיה דשמואל אמר [טו]אכסוה שערי לאלעזר עד שכופין אותו להוציא יכפוהו לזון [טז]ורב אין אדם דר עם נחש בכפיפה כי סליק רבי זירא אשכחיה לרבי בנימין בר יפת דיתיב וקאמר לה משמיה דרבי יוחנן אמר ליה על דא אכסוה שערין לאלעזר בבבל אמר רב יהודה אמר רב [יז]אסי אין מעשין אלא לפסולות כי אמריתה קמיה דשמואל אמר כגון [יח]אלמנה לכהן גדול וגרושה וחלוצה לכהן הדיוט ממזרת ונתינה לישראל בת ישראל לנתין ולממזר אבל נשא אשה ושהה עמה עשר שנים ולא ילדה אין כופין אותו ורב תחליפא בר אבימי אמר שמואל [יט]אפילו נשא אשה ושהה עמה [כ] שנים ולא ילדה כופין אותו תנן אלו שכופין אותו להוציא מוכה שחין ובעל פוליפוס בשלמא לרב אסי דרבנן קתני דאורייתא לא קתני אלא לרב תחליפא בר אבימי ליתני נשא אשה ושהה עמה עשר שנים ולא ילדה כופין אותו אמר רב נחמן לא קשיא הא במילי הא בשוטי מתקיף לה רבי אבא [כא]בדברים לא יוסר עבד אלא אמר רבי אבא הא והא [כב]בשוטי

[א] ונכפה כמומין שבסתר דמי. ר"ג דל"א בתר חזקה דגופא כדאמרי' לעיל אלא הדרא לדינא דהמע"ה. וסתמא קאמר כן אי לא יהיב טבח דמי בעל בהמה מייתי ראיה ופפיק וכן אי יהיב טבח דמי מייתי ראיה ומפיק מבעל בהמה ואי לא מייתי ראיה מחזיק בעל בהמה בדמים אלמא אע"פ שהדבר ידוע שאלו הדמים של טבח היו לא מצרכי' לבעל הבהמה להביא ראיה אלא לטבח שהוא מוציא מחבירו וה"נ במחליף פרה בחמור כיון שהוא תפוש בפרה על בעל הפרה שהוא בא להוציא להביא ראיה ואי לא מייתי ראיה יחזיק הלה בפרתו ותירץ דלא יהיב טבח דמי ובעל הבהמה הוא המוציא אבל לעולם אי יהיב דמי על בעל הבהמה להביא ראיה. ואקשי' ומאי פסקה למה שנה המוציא על בעל בהמה לבדו (איזה) [דאטון] קים לן דטבח בכל זימנא באשראי זכין זמנין דיהיב דמיה והוי הטבח מוציא. ואתא רמי ב"י ואמר לא תציתו ליה להני כללי דכייל יהודה אחי משמיה דשמואל הכי א"ש כל שנולד ס' ברשותו עליו להביא ראיה פי' אע"ג דבעל החמור מוחזק בדבר הידוע שהוא של חבירו כיון שהספק נולד ברשותו של בעה"פ שהרי אחרי שמשך את הפרה נולד לנו זה הספק על בעל הפרה להביא ראיה ומתני' דכלה מסייע ליה דהוא אליבא דר"ג דאזיל בתר חזקה דגופא היכא דטענה טענת ברי ומ"ש רישא מסיפא הרי גם ברישא איכא לאשה חזקה דגופא אלא כתתרצה רבה דלא [קי"ל] כר"ג דאזיל בתר חזקה דגופא ומצרך לבעל להביא ראיה אלא היכא דנולד להספק ברשותו של בעל שכבר נכנסה ברשותו אבל כל זמן שהיא בבית אביה כיון שהספק נולד ברשותו עליו להביא ראיה אע"פ שיש לו חזקה דגופא וגם הכא אית לן למימר דהוי דינא המע"ה אע"ג דבעל החמור מוחזק בפרתו שהדבר ידוע שהיתה שלו ואין זה יכול להחזיק בפרתו עד שיביא ראיה אפ"ה כיון שהספק נולד ברשותו עליו להביא ראיה ולא מיבעי' היכא דבעל בשעת מכירה אפ"ה כיון דלא טעין טענת ברי אלא טעין שמא מודה בזה ר"ג דל"א בתר חזקה דגופא כדאמרי' לעיל אלא הדרא לדינא דהמע"ה. וסתמא קאמר כן אי לא יהיב טבח דמי בעל בהמה מייתי ראיה ופפיק וכן אי יהיב טבח דמי מייתי ראיה ומפיק מבעל בהמה ואי לא מייתי ראיה מחזיק בעל בהמה בדמים אלמא אע"פ שהדבר ידוע שאלו הדמים של טבח היו לא מצרכי' לבעל הבהמה להביא ראיה אלא לטבח שהוא מוציא מחבירו וה"נ במחליף פרה בחמור כיון שהוא תפוש בפרה על בעל הפרה שהוא בא להוציא להביא ראיה ואי לא מייתי ראיה יחזיק הלה בפרתו ותירץ דלא יהיב טבח דמי ובעל הבהמה הוא המוציא אבל לעולם אי יהיב דמי על בעל הבהמה להביא ראיה. ואקשי' ומאי פסקה למה שנה המוציא על בעל בהמה לבדו (איזה) [דאטון] קים לן דטבח בכל זימנא באשראי זכין זמנין דיהיב דמיה והוי הטבח מוציא. ואתא רמי ב"י ואמר לא תציתו ליה להני כללי דכייל יהודה אחי משמיה דשמואל הכי א"ש כל שנולד ס' ברשותו עליו להביא ראיה פי' אע"ג דבעל החמור מוחזק בדבר הידוע שהוא של חבירו כיון שהספק נולד בעה"פ שהרי אחרי שמשך את הפרה נולד לנו זה הספק על בעל הפרה להביא ראיה ומתני' דכלה מסייע ליה דהוא אליבא דר"ג דאזיל בתר חזקה דגופא היכא דטענה טענת ברי ומ"ש רישא מסיפא הרי גם ברישא איכא לאשה חזקה דגופא אלא כתתרצה רבה דלא [קי"ל] כר"ג דאזיל בתר חזקה דגופא ומצרך לבעל להביא ראיה אלא היכא דנולד להספק ברשותו של בעל שכבר נכנסה ברשותו אבל כל זמן שהיא בבית אביה כיון שהספק נולד ברשותו עליו להביא ראיה אע"פ שיש לו חזקה דגופא וגם הכא אית לן למימר דהוי דינא המע"ה אע"ג דבעל החמור מוחזק בפרתו שהדבר ידוע שהיתה שלו ואין זה יכול להחזיק בפרתו עד שיביא ראיה אפ"ה כיון שהספק נולד ברשותו עליו להביא ראיה ולא מיבעי' היכא דבעל

[ב] ג"ל בעל בהמה כל כמה דלא יהבינן ליה דמיה לא יהיב הכסמה מרשותיה. [ג] נראה לל"ל לקמן בפיקרין דקסבר ר"מ דיכולה היא שתאמר לסבורה הייתי וכו'.

[א] ד"ל בעל בהמה כל כמה דלא יהבינן ליה דמיה לא יהיב הכסמה מרשותיה. [ב] נראה לל"ל לקמן בפיקרין דקסבר ר"מ דיכולה היא שתאמר לסבורה הייתי וכו'.

[ג] דנמסתפקה שדה של אשה דאיש אינו שדה של אשתו כדפרישי' בריש מכילתין (דף ב: ד"ה מליא): [ד] ע"ל תוס' בעל כרחו כמו בנאשה מחמת טענה דמשמע בסוף הבא על יבמתו (יבמות פה:) דנותן כתובה אע"פ שמגרשה בעל כרחו ובתוספתא קתני בהדיא אמומין דהכא יוליא ויתן כתובה. [ה] ע"ל פנ. [ו] [לעיל עב. לקמן פו:]. [ז] [בהרא"ש איתא אמר ר"י אמר רב אמי וכו' אבל בהרי"ף איתא רב אשי ולכאורה נ"ל אמי וכ"ל בשלמות פ' תולדות קיימן יח]. [ח] [נ"ל קנג.]. [ט] [נ"ל קנג.]. [י] [נעיין עד.]. [יא] [נ"ל אמר ר"ה הכי גרסינן]. [יב] [וע' ברכות כה. ומזן שיש בהן עורות פירש"י דקאי אנופח כלכים וע"ש בתוס' דנ"ל ד"ה נגרכת שעורין אם הכנדים יוס או יומים כנופח כלכים וכ"כ רש"י עוד שם יט. ד"ה מן הממקן וכו']. [יג] [ע"ל תוס' בעל כרחו כמו בנאשה מחמת טענה דמשמע בסוף הבא על יבמתו (יבמות פה:) דנותן כתובה אע"פ שמגרשה בעל כרחו ובתוספתא קתני בהדיא אמומין דהכא יוליא ויתן כתובה]. [יד] [ע"ל תוס' בעל כרחו כמו בנאשה מחמת טענה דמשמע בסוף הבא על יבמתו (יבמות פה:) דנותן כתובה אע"פ שמגרשה בעל כרחו ובתוספתא קתני בהדיא אמומין דהכא יוליא ויתן כתובה]. [טו] [ע"ל תוס' בעל כרחו כמו בנאשה מחמת טענה דמשמע בסוף הבא על יבמתו (יבמות פה:) דנותן כתובה אע"פ שמגרשה בעל כרחו ובתוספתא קתני בהדיא אמומין דהכא יוליא ויתן כתובה]. [טז] [ע"ל תוס' בעל כרחו כמו בנאשה מחמת טענה דמשמע בסוף הבא על יבמתו (יבמות פה:) דנותן כתובה אע"פ שמגרשה בעל כרחו ובתוספתא קתני בהדיא אמומין דהכא יוליא ויתן כתובה]. [יז] [ע"ל תוס' בעל כרחו כמו בנאשה מחמת טענה דמשמע בסוף הבא על יבמתו (יבמות פה:) דנותן כתובה אע"פ שמגרשה בעל כרחו ובתוספתא קתני בהדיא אמומין דהכא יוליא ויתן כתובה]. [יח] [ע"ל תוס' בעל כרחו כמו בנאשה מחמת טענה דמשמע בסוף הבא על יבמתו (יבמות פה:) דנותן כתובה אע"פ שמגרשה בעל כרחו ובתוספתא קתני בהדיא אמומין דהכא יוליא ויתן כתובה]. [יט] [ע"ל תוס' בעל כרחו כמו בנאשה מחמת טענה דמשמע בסוף הבא על יבמתו (יבמות פה:) דנותן כתובה אע"פ שמגרשה בעל כרחו ובתוספתא קתני בהדיא אמומין דהכא יוליא ויתן כתובה]. [כ] [ע"ל תוס' בעל כרחו כמו בנאשה מחמת טענה דמשמע בסוף הבא על יבמתו (יבמות פה:) דנותן כתובה אע"פ שמגרשה בעל כרחו ובתוספתא קתני בהדיא אמומין דהכא יוליא ויתן כתובה]. [כא] [ע"ל תוס' בעל כרחו כמו בנאשה מחמת טענה דמשמע בסוף הבא על יבמתו (יבמות פה:) דנותן כתובה אע"פ שמגרשה בעל כרחו ובתוספתא קתני בהדיא אמומין דהכא יוליא ויתן כתובה]. [כב] [ע"ל תוס' בעל כרחו כמו בנאשה מחמת טענה דמשמע בסוף הבא על יבמתו (יבמות פה:) דנותן כתובה אע"פ שמגרשה בעל כרחו ובתוספתא קתני בהדיא אמומין דהכא יוליא ויתן כתובה]. [כג] [ע"ל תוס' בעל כרחו כמו בנאשה מחמת טענה דמשמע בסוף הבא על יבמתו (יבמות פה:) דנותן כתובה אע"פ שמגרשה בעל כרחו ובתוספתא קתני בהדיא אמומין דהכא יוליא ויתן כתובה]. [כד] [ע"ל תוס' בעל כרחו כמו בנאשה מחמת טענה דמשמע בסוף הבא על יבמתו (יבמות פה:) דנותן כתובה אע"פ שמגרשה בעל כרחו ובתוספתא קתני בהדיא אמומין דהכא יוליא ויתן כתובה]. [כה] [ע"ל תוס' בעל כרחו כמו בנאשה מחמת טענה דמשמע בסוף הבא על יבמתו (יבמות פה:) דנותן כתובה אע"פ שמגרשה בעל כרחו ובתוספתא קתני בהדיא אמומין דהכא יוליא ויתן כתובה]. [כו] [ע"ל תוס' בעל כרחו כמו בנאשה מחמת טענה דמשמע בסוף הבא על יבמתו (יבמות פה:) דנותן כתובה אע"פ שמגרשה בעל כרחו ובתוספתא קתני בהדיא אמומין דהכא יוליא ויתן כתובה]. [כז] [ע"ל תוס' בעל כרחו כמו בנאשה מחמת טענה דמשמע בסוף הבא על יבמתו (יבמות פה:) דנותן כתובה אע"פ שמגרשה בעל כרחו ובתוספתא קתני בהדיא אמומין דהכא יוליא ויתן כתובה]. [כח] [ע"ל תוס' בעל כרחו כמו בנאשה מחמת טענה דמשמע בסוף הבא על יבמתו (יבמות פה:) דנותן כתובה אע"פ שמגרשה בעל כרחו ובתוספתא קתני בהדיא אמומין דהכא יוליא ויתן כתובה]. [כט] [ע"ל תוס' בעל כרחו כמו בנאשה מחמת טענה דמשמע בסוף הבא על יבמתו (יבמות פה:) דנותן כתובה אע"פ שמגרשה בעל כרחו ובתוספתא קתני בהדיא אמומין דהכא יוליא ויתן כתובה]. [ל] [ע"ל תוס' בעל כרחו כמו בנאשה מחמת טענה דמשמע בסוף הבא על יבמתו (יבמות פה:) דנותן כתובה אע"פ שמגרשה בעל כרחו ובתוספתא קתני בהדיא אמומין דהכא יוליא ויתן כתובה]. [לא] [ע"ל תוס' בעל כרחו כמו בנאשה מחמת טענה דמשמע בסוף הבא על יבמתו (יבמות פה:) דנותן כתובה אע"פ שמגרשה בעל כרחו ובתוספתא קתני בהדיא אמומין דהכא יוליא ויתן כתובה]. [לב] [ע"ל תוס' בעל כרחו כמו בנאשה מחמת טענה דמשמע בסוף הבא על יבמתו (יבמות פה:) דנותן כתובה אע"פ שמגרשה בעל כרחו ובתוספתא קתני בהדיא אמומין דהכא יוליא ויתן כתובה]. [לג] [ע"ל תוס' בעל כרחו כמו בנאשה מחמת טענה דמשמע בסוף הבא על יבמתו (יבמות פה:) דנותן כתובה אע"פ שמגרשה בעל כרחו ובתוספתא קתני בהדיא אמומין דהכא יוליא ויתן כתובה]. [לד] [ע"ל תוס' בעל כרחו כמו בנאשה מחמת טענה דמשמע בסוף הבא על יבמתו (יבמות פה:) דנותן כתובה אע"פ שמגרשה בעל כרחו ובתוספתא קתני בהדיא אמומין דהכא יוליא ויתן כתובה]. [לה] [ע"ל תוס' בעל כרחו כמו בנאשה מחמת טענה דמשמע בסוף הבא על יבמתו (יבמות פה:) דנותן כתובה אע"פ שמגרשה בעל כרחו ובתוספתא קתני בהדיא אמומין דהכא יוליא ויתן כתובה]. [לו] [ע"ל תוס' בעל כרחו כמו בנאשה מחמת טענה דמשמע בסוף הבא על יבמתו (יבמות פה:) דנותן כתובה אע"פ שמגרשה בעל כרחו ובתוספתא קתני בהדיא אמומין דהכא יוליא ויתן כתובה]. [לז] [ע"ל תוס' בעל כרחו כמו בנאשה מחמת טענה דמשמע בסוף הבא על יבמתו (יבמות פה:) דנותן כתובה אע"פ שמגרשה בעל כרחו ובתוספתא קתני בהדיא אמומין דהכא יוליא ויתן כתובה]. [לח] [ע"ל תוס' בעל כרחו כמו בנאשה מחמת טענה דמשמע בסוף הבא על יבמתו (יבמות פה:) דנותן כתובה אע"פ שמגרשה בעל כרחו ובתוספתא קתני בהדיא אמומין דהכא יוליא ויתן כתובה]. [לט] [ע"ל תוס' בעל כרחו כמו בנאשה מחמת טענה דמשמע בסוף הבא על יבמתו (יבמות פה:) דנותן כתובה אע"פ שמגרשה בעל כרחו ובתוספתא קתני בהדיא אמומין דהכא יוליא ויתן כתובה]. [מ] [ע"ל תוס' בעל כרחו כמו בנאשה מחמת טענה דמשמע בסוף הבא על יבמתו (יבמות פה:) דנותן כתובה אע"פ שמגרשה בעל כרחו ובתוספתא קתני בהדיא אמומין דהכא יוליא ויתן כתובה]. [מא] [ע"ל תוס' בעל כרחו כמו בנאשה מחמת טענה דמשמע בסוף הבא על יבמתו (יבמות פה:) דנותן כתובה אע"פ שמגרשה בעל כרחו ובתוספתא קתני בהדיא אמומין דהכא יוליא ויתן כתובה]. [מב] [ע"ל תוס' בעל כרחו כמו בנאשה מחמת טענה דמשמע בסוף הבא על יבמתו (יבמות פה:) דנותן כתובה אע"פ שמגרשה בעל כרחו ובתוספתא קתני בהדיא אמומין דהכא יוליא ויתן כתובה]. [מג] [ע"ל תוס' בעל כרחו כמו בנאשה מחמת טענה דמשמע בסוף הבא על יבמתו (יבמות פה:) דנותן כתובה אע"פ שמגרשה בעל כרחו ובתוספתא קתני בהדיא אמומין דהכא יוליא ויתן כתובה]. [מד] [ע"ל תוס' בעל כרחו כמו בנאשה מחמת טענה דמשמע בסוף הבא על יבמתו (יבמות פה:) דנותן כתובה אע"פ שמגרשה בעל כרחו ובתוספתא קתני בהדיא אמומין דהכא יוליא ויתן כתובה]. [מה] [ע"ל תוס' בעל כרחו כמו בנאשה מחמת טענה דמשמע בסוף הבא על יבמתו (יבמות פה:) דנותן כתובה אע"פ שמגרשה בעל כרחו ובתוספתא קתני בהדיא אמומין דהכא יוליא ויתן כתובה]. [מו] [ע"ל תוס' בעל כרחו כמו בנאשה מחמת טענה דמשמע בסוף הבא על יבמתו (יבמות פה:) דנותן כתובה אע"פ שמגרשה בעל כרחו ובתוספתא קתני בהדיא אמומין דהכא יוליא ויתן כתובה]. [מז] [ע"ל תוס' בעל כרחו כמו בנאשה מחמת טענה דמשמע בסוף הבא על יבמתו (יבמות פה:) דנותן כתובה אע"פ שמגרשה בעל כרחו ובתוספתא קתני בהדיא אמומין דהכא יוליא ויתן כתובה]. [מח] [ע"ל תוס' בעל כרחו כמו בנאשה מחמת טענה דמשמע בסוף הבא על יבמתו (יבמות פה:) דנותן כתובה אע"פ שמגרשה בעל כרחו ובתוספתא קתני בהדיא אמומין דהכא יוליא ויתן כתובה]. [מט] [ע"ל תוס' בעל כרחו כמו בנאשה מחמת טענה דמשמע בסוף הבא על יבמתו (יבמות פה:) דנותן כתובה אע"פ שמגרשה בעל כרחו ובתוספתא קתני בהדיא אמומין דהכא יוליא ויתן כתובה]. [נ] [ע"ל תוס' בעל כרחו כמו בנאשה מחמת טענה דמשמע בסוף הבא על יבמתו (יבמות פה:) דנותן כתובה אע"פ שמגרשה בעל כרחו ובתוספתא קתני בהדיא אמומין דהכא יוליא ויתן כתובה]. [נא] [ע"ל תוס' בעל כרחו כמו בנאשה מחמת טענה דמשמע בסוף הבא על יבמתו (יבמות פה:) דנותן כתובה אע"פ שמגרשה בעל כרחו ובתוספתא קתני בהדיא אמומין דהכא יוליא ויתן כתובה]. [נב] [ע"ל תוס' בעל כרחו כמו בנאשה מחמת טענה דמשמע בסוף הבא על יבמתו (יבמות פה:) דנותן כתובה אע"פ שמגרשה בעל כרחו ובתוספתא קתני בהדיא אמומין דהכא יוליא ויתן כתובה]. [נג] [ע"ל תוס' בעל כרחו כמו בנאשה מחמת טענה דמשמע בסוף הבא על יבמתו (יבמות פה:) דנותן כתובה אע"פ שמגרשה בעל כרחו ובתוספתא קתני בהדיא אמומין דהכא יוליא ויתן כתובה]. [נד] [ע"ל תוס' בעל כרחו כמו בנאשה מחמת טענה דמשמע בסוף הבא על יבמתו (יבמות פה:) דנותן כתובה אע"פ שמגרשה בעל כרחו ובתוספתא קתני בהדיא אמומין דהכא יוליא ויתן כתובה]. [נה] [ע"ל תוס' בעל כרחו כמו בנאשה מחמת טענה דמשמע בסוף הבא על יבמתו (יבמות פה:) דנותן כתובה אע"פ שמגרשה בעל כרחו ובתוספתא קתני בהדיא אמומין דהכא יוליא ויתן כתובה]. [נו] [ע"ל תוס' בעל כרחו כמו בנאשה מחמת טענה דמשמע בסוף הבא על יבמתו (יבמות פה:) דנותן כתובה אע"פ שמגרשה בעל כרחו ובתוספתא קתני בהדיא אמומין דהכא יוליא ויתן כתובה]. [נז] [ע"ל תוס' בעל כרחו כמו בנאשה מחמת טענה דמשמע בסוף הבא על יבמתו (יבמות פה:) דנותן כתובה אע"פ שמגרשה בעל כרחו ובתוספתא קתני בהדיא אמומין דהכא יוליא ויתן כתובה]. [נח] [ע"ל תוס' בעל כרחו כמו בנאשה מחמת טענה דמשמע בסוף הבא על יבמתו (יבמות פה:) דנותן כתובה אע"פ שמגרשה בעל כרחו ובתוספתא קתני בהדיא אמומין דהכא יוליא ויתן כתובה]. [נט